

بررسی عوامل زمینه‌ساز در گرایش جوانان به مواد مخدر

شیوا زارع*

بیبا زارع**

مقدمه و هدف: اعتیاد یک مشکل اجتماعی و پدیده‌ای مخرب است که همانند سایر انحرافات اجتماعی پر ارزش‌ترین سرمایه‌های کشور یعنی نوجوانان و جوانان را به نابودی می‌کشاند. این بلای خانمان سوز، سالانه سلامت میلیون‌ها نفر را تهدید می‌کند و ویرانگری‌های ناشی از آن زمینه‌ساز سقوط بسیاری از ارزش‌ها و معیارهای اخلاقی است. مهم‌ترین هدف و محور اصلی مباحث مقاله حاضر، علل گرایش جوانان به اعتیاد می‌باشد، که می‌توان در سه حیطه فردی، بین فردی- محیطی و اجتماعی به آن‌ها پرداخت.

روش: روش پژوهش توصیفی از نوع علی می‌باشد. جامعه آماری، کانون اصلاح و تربیت شهرستان زاهدان می‌باشد. کل جامعه مورد پژوهش ۲۰۰ نفر بود که تعداد ۱۳۲ نفر از این گروه به صورت طبقه ای- تصادفی و با استفاده از جدول کرجسی و مورگان انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بود، برای تعیین روایی پرسشنامه، از روایی صوری و محتوایی استفاده شد، همچنین به منظور بررسی اعتبار یا پایایی مقیاس بررسی علل گرایش به سوء مصرف مواد مخدر از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. ضریب آلفای به دست آمده برای کل مقیاس، ۰/۹۴ می‌باشد، همچنین ضریب پایایی مولفه‌ها از ۰/۸۳ تا ۰/۹۲ در نوسان بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون T تک نمونه ای، T مستقل و تحلیل واریانس یک طرفه صورت گرفته است.

نتایج: نتایج آزمون نشانگر این است که در بین عوامل موثر در گرایش جوانان به اعتیاد، عوامل اجتماعی با میانگین ۷۶/۴۳ بیشترین تاثیر و عوامل فردی با میانگین ۶۰/۷۶ کمترین تاثیر را داشته است. همچنین گرایش افراد به اعتیاد با توجه به جنسیت و سطح تحصیلات متفاوت می‌باشد و در سطح ۰/۹۹ معنی دار است اما در زمینه مذهب تفاوتی نشان نداده است.

بحث: با توجه به نتایج بدست آمده در این پژوهش، مهم‌ترین عوامل اجتماعی، محیطی و فردی در گرایش جوانان به مصرف مواد مخدر عبارتند از: کمبود امکانات فرهنگی، ورزشی و تفریحی، عدم دسترسی به سیستم‌های خدماتی، مشاوره‌ای و حمایتی، معاشرت با افراد ناباب، طلاق و اختلافات خانوادگی، وجود علائم افسردگی، سیگار کشیدن و شکست تحصیلی که احتمالاً می‌توان با آموزش مهارت‌های زندگی، گسترش مشاوره خانواده، ایجاد مراکز و کلاس‌های آموزش هنری، فرهنگی و فنی حرفه ای از گسترش این معضل جلوگیری کرد.

* shiva_z2020@yahoo.com

* کارشناس ارشد تحقیقات آموزشی، دانشگاه سیستان و بلوچستان

** دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان فارس

Surf and download all data from SID.ir: www.SID.ir

Translate via STRS.ir: www.STRS.ir

Follow our scientific posts via our Blog: www.sid.ir/blog

Use our educational service (Courses, Workshops, Videos and etc.) via Workshop: www.sid.ir/workshop